

Laudacje

Prof. dr hab. Paweł Starosta Krótki Adres do Księgi Pamiątkowej z okazji 50-lecia pracy Profesora Pawła Starosty na Uniwersytecie Łódzkim

Profesora Pawła Starostę poznałem dawno temu, szczerze mówiąc nie pamiętam dokładnie kiedy. Pewnie nie raz mijaliśmy się na korytarzach ówczesnego rektoratu UŁ. Bliższą znajomość zawarliśmy, pełniąc funkcje dziekanów: Pan Profesor Starosta przez trzy kadencje był dziekanem Wydziału Ekonomii i Socjologii UŁ (najpierw w latach 2002–2008, a następnie w latach 2012–2016), ja zaś najpierw w latach 1996–2002 byłem dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UŁ, a następnie w latach 2002–2008 Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ. Już wtedy utrzymywaliśmy bliskie kontakty, o co nie było trudno, gdyż Profesor dał się poznać jako człowiek otwarty i pozytywnie nastawiony do członków społeczności uniwersyteckiej spoza nauk społecznych. To pozwoliło na wymianę różnych doświadczeń wynikających z kierowania wydziałami, które miały inny zakres badań naukowych, prowadzony tok kształcenia studentów i doktorantów, a także źródła finansowania działalności. W tym kontekście szczególnie dobrze wspominam współpracę w trudnym okresie przygotowywania projektów i wspólnego ubiegania się o finansowanie z funduszy europejskich dwóch inwestycji budowlanych na naszym uniwersytecie: Centrum Informatyczno-Ekonometrycznego na Wydziale ES UŁ oraz modernizacji i rozbudowy Wydziałów Biologii, Fizyki i Chemii UŁ. Profesor Paweł Starosta wspierał też mnie podczas pełnienia przeze mnie funkcji Prorektora UŁ. W tym okresie bardzo dobrze wspominam naszą współpracę przy opracowywaniu zasad oceny pracowników i poszukiwaniu

nowych źródeł finansowania badań naukowych na UŁ. Te bardzo dobre relacje skłoniły mnie do zaproponowania mu funkcji Prorektora UŁ ds. współpracy międzynarodowej i krajowej w kadencji 2016–2020, kiedy miałem zaszczyt kierować uczelnią. Pan Profesor Starosta bardzo dobrze wywiązywał się ze swoich obowiązków, szczególnie podtrzymywał i rozwijał współpracę międzynarodową. Zwiększyła się liczba ośrodków w różnych miejscach na świecie, z którymi nawiązaliśmy lub odnowiliśmy kontakty naukowe i – co przede wszystkim chciałbym podkreślić – znacząco wzrosła liczba studentów zagranicznych na naszej uczelni. Obowiązki rektorskie nie osłabiły działalności naukowej Pana Profesora, dalej z sukcesem prowadził swoją katedrę oraz badania naukowe, a także kształcił studentów i doktorantów.

Korzystając z zaproszenia do napisania tych kilku słów, pragnę wyrazić wdzięczność Panu Profesorowi Pawłowi Staroście za naszą wieloletnią współpracę, pogratulować osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych, a także życzyć dużo zdrowia oraz sił w realizacji dalszych planów badawczych i swoich pasji. Życzę też wszystkiego najlepszego w życiu osobistym i rodzinnym. Mam nadzieję, iż nasze spotkania, już w innej formie, będą jak dotychczas dawały nam radość i satysfakcję.

26

Ad Multos Annos

Prof. dr hab. Antoni Różalski
Rektor UŁ w latach 2016–2020

Dziekan o Dziekanie

Pisanie o swoim poprzedniku jest zadaniem niekomfortowym, a wręcz karkołomnym. Pean na cześć mógłby być odebrany jako wyznanie nie do końca szczere. Krytyczne podejście, tak charakterystyczne dla naszej pracy badaczy, w tym oto miejscu byłoby odebrane na pewno jako niewłaściwe, nawet jeśli zgadzamy się, że w świecie nauki powinniśmy dążyć do obiektywnego, szerokiego, pełnego obrazu, który uwzględnia wiele wymiarów zjawiska, procesu czy choćby podsumowania i oceny wieloletnich działań jednego człowieka.

Szczęśliwie nie jest to praca naukowa. Szczęśliwie Paweł Starosta był nie tylko dziekanem, ale też – niekiedy równocześnie – profesorem, kierownikiem, przewodniczącym, prorektorem, prodziekanem,

promotorem, kolegą, przyjacielem. O każdej z tych ról wiele osób mogłoby opowiedzieć i pewnie będzie długo mówić, wspominać i pamiętać. Ja natomiast skupię się nie na ocenie, ale na faktach połączonych z aktywnością Jubilata.

Jubilat jest związany z Uniwersytetem Łódzkim od pięciu dekad, co oznacza, że był wierny instytucji, był stały w uczuciach do miejsca pracy. Dziś to cecha rzadka.

Wierność instytucji nie oznaczała braku mobilności Jubilata. Współpracował z uczelniami z Niemiec, Ukrainy i Rosji. Ale też inicjował międzynarodowe spotkania w ramach Szkoły Letniej. Wyjeżdżał i do Ameryki Południowej, i na Daleki Wschód.

Jubilat dbał o zrównoważony rozwój akademicki: prowadził badania, kierował projektami, nie odpuszczał dydaktyki, ale to praca organizacyjna wyróżniała go w skali Wydziału i Uniwersytetu. Nie spowodowała jednak nigdy, żeby zaniedbał obszar nauki i kształcenia.

Jubilat w swojej pracy akademickiej nie znał ograniczeń. Był otwarty na kontakty z różnymi środowiskami: wewnątrz Wydziału – z przedstawicielami dziesiątek katedr i kilku instytutów; wewnątrz Uniwersytetu – z przedstawicielami innych Wydziałów; w końcu poza UŁ – z przedstawicielami innych uczelni, w tym także wielu zagranicznych.

Jubilata cechuje też odpowiedzialność. Prowadzenie katedry, tak wielkiego Wydziału czy innych jednostek na Uniwersytecie zawsze łączy się z odpowiedzialnością za ludzi, za decyzje, które na nich wpływają. Mimo pełnienia tak wielu funkcji udało mu się przeprowadzić swoje działania bez konfliktów czy trwałych uraz.

Jubilat był postrzegany przez wielu pracowników jako dobry gospodarz. Nie bywał na EkSocu – on tu wciąż był i to nie tylko podczas pełnienia funkcji dziekana. A gospodarzył tym miejscem dekadę, co jest ewenementem w skali Wydziału i Uniwersytetu. Pełnił bowiem dwukrotnie trzyletnią kadencję dziekańską oraz, w wyniku zmian statutowych, jedną kadencję czteroletnią. To oznaczało wielką wytrwałość i gotowość do permanentnej oceny, bo przecież poddawał się wyborom ludzi. Gratulacje za tak zdobyte kilkukrotnie zaufanie!

Życzę Jubilatowi zdrowia oraz podtrzymywania dalszych tak wielu kontaktów z osobami nie tylko z tego Wydziału i Uniwersytetu, ale też z tymi ludźmi, z którymi udało się nawiązać relacje dzięki macierzystej instytucji.

Gratulacje od społeczności Instytutu Socjologii UŁ

Prof. dr hab. Paweł Starosta z Instytutem Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego związany był najpierw jako student, a następnie od 1973 roku jako pracownik, kiedy to na ostatnim roku studiów został zatrudniony na etacie pracownika naukowo-technicznego w Zakładzie Socjologii Wsi i Miasta, z którym związał całe swoje życie naukowe. Z czasem Zakład przekształcił się w Katedrę, a mgr Paweł Starosta uzyskał stopień doktora i w latach 1984–1996 pracował tam na stanowisku adiunkta. Od 1994 roku został kierownikiem Katedry Socjologii Wsi i Miasta. Wraz z rozwojem kariery naukowej pełnił wiele funkcji związanych z naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym wymiarem pracy akademickiej. W odniesieniu do aktywności związanych bezpośrednio z działalnością Instytutu Socjologii jako jednostki koordynującej działania dydaktyczne trzeba wspomnieć przede wszystkim o Studium Doktoranckim Socjologii UŁ, którego był Kierownikiem w latach 2008–2012, o członkostwie w Wydziałowej Komisji ds. Przewodów Doktorskich w zakresie socjologii i o Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na Studia Doktoranckie Socjologii w UŁ.

28

Wraz z profesorami Instytutu Ekonomii UŁ w 2004 roku profesor Paweł Starosta zainicjował na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Międzynarodową Szkołę Letnią we współpracy z University Faculdades Metropolitanas Unidas z São Paulo, Universidad SEK w Quito (Ekwador) oraz Ivanovo State Chemistry and Technology University. W 2024 roku szkoła ta będzie obchodziła swoje dwudziestolecie. Był również inicjatorem współpracy dydaktyczno-naukowej Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ z Uniwersytetami w Zheng Zhou w Chińskiej Republice Ludowej oraz Mongolian National University.

Profesor Starosta jest cenionym dydaktykiem i wychowawcą wielu pokoleń socjologów. Prowadził seminaria magisterskie na dziennych i zaocznych studiach socjologicznych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ. Wypromował sześciu doktorów. Dysertacje doktorskie przygotowane pod jego kierunkiem dotyczyły zagadnień kapitału społecznego, partycypacji społecznej, funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego na lokalnym poziomie życia społecznego, a także orientacji życiowych młodego pokolenia w środowisku wiejskim. Tematy te wpiły się w bogaty dorobek publikacyjny i badawczy Profesora dotyczący przede wszystkim problematyki globalizacji i procesów przemian więzi społecznych, partycypacji obywatelskiej w środowisku wiejskim,

struktury i dynamiki zbiorowości lokalnych czy kapitału społecznego jako czynnika rozwoju.

Profesor Paweł Starosta jako jedyny socjolog w historii Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ pełnił funkcję dziekana, i to dwukrotnie (2002–2008 oraz 2012–2016). Przekonanie o tym, że był dobrym dziekanem, rozumiejącym specyfikę pracy akademickiej, dzielą nie tylko pracownicy Instytutu Socjologii, dumni z tego, że socjolog pełnił tę funkcję, ale również koledzy ekonomiści. Byliśmy również dumni, gdy nasz kolega pełnił funkcję prorektora UŁ ds. Współpracy Krajowej i Zagranicznej.

Ta garść faktów z bogatego życiorysu naukowego i organizacyjnego naszego Kolegi pokazuje jego wieloraką aktywność i potwierdza fakt, że życie akademickie i nasz uniwersytet był i jest dla niego ważny, a bycie akademikiem oznacza nie tylko rozwój kariery osobistej, ale również dbanie o jego społeczny i organizacyjny kontekst.

Last but not least, Paweł Starosta to po prostu nasz (dla niektórych starszy) Kolega z Instytutu, zawsze życzliwy, gotowy do rozmowy, podtrzymujący – zanikający niestety – zwyczaj dyskusji korytarzowych, których tematem bywają zarówno zawile problemy naukowe, jak i kwestie codzienności.

Pawle, w imieniu całej społeczności naszego Instytutu gratulujemy Ci jubileuszu i życzymy dalszej aktywności naukowej i życiowej!

W imieniu wszystkich pracowników Instytutu Socjologii
Kaja Kaźmierska – Dyrektor IS

Profesor Paweł Starosta, Ek-Soc UŁ i Charkowski Uniwersytet Narodowy im. W. Karazina

30

Paweł Starosta w Ukrainie, w jej pierwszej stolicy w Charkowie, od dawna jest znany jako aktywny i oddany przyjaciel Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu imienia W. Karazina (ChNUK) – najstarszego z Ukraińskich uniwersytetów. Kiedy 15 lat temu prof. Starosta był dziekanem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ, podjął współpracę z Wydziałem Ekonomicznym Uniwersytetu Karazina. Wydarzyło się to jeszcze przed podpisaniem w 2011 roku umowy o współpracy między UŁ i Uniwersytetem Karazina.

Realna współpraca zaczęła się od organizacji niezapomnianych szkół letnich, na które studenci charkowscy przyjeżdżali na Ek-Soc. Ta praktyka trwa do dziś. W roku 2013 przez rektorów i dziekanów obu uczelni podpisano wspólny Program Mobility Direct, w którym uczestniczyło wielu studentów z Charkowa.

We wrześniu 2015 roku na zaproszenie prof. Starosty charkowska delegacja Wydziału Ekonomicznego na czele z dziekanem odwiedziła UŁ i uczestniczyła w jubileuszowej konferencji Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego. W 2016 roku, razem z kolegami – prof. Januszem Świerkockim i Piotrem Urbankiem – Paweł Starosta odwiedził Charków jako prorektor. Wówczas odbyły się jego wykłady na Wydziałach Socjologicznym i Ekonomicznym. Delegacja UŁ spotkała się z prorektorem ChUNK, odwiedziła Karazińską Szkołę Biznesu, Ukraińsko-Polskie Centrum, Muzeum Historii Uniwersytetu oraz Landau Centrum (LC – Uniwersyteckie Centrum Propagandy Nauki dla dzieci i młodzieży).

Wtedy to osobista przyjaźń z kolegami z Ek-Soc na czele z Pawłem Starostą została wzmocniona ciepłą towarzyską atmosferą kolacji przy unikatowej charkowskiej chrzanówce.

Kolejnym zaplanowanym wizytem prof. Starosty w Charkowie niestety stanęły na przeszkodzie najpierw COVID-owa kwarantanna, a następnie wojna i raketowe ostrzały Charkowa.

Z okazji jubileuszu 50-lecia pracy na Uniwersytecie Łódzkim cennionego przyjaciela Pawła Starosty zapewniamy, że patrzymy w przyszłość z optymizmem, mając nadzieję, że wspólne plany już wkrótce będą mogły być zrealizowane. Jako bukiet kwiatów jubileuszowych składamy zapewnienie, że w Charkowie Pan Profesor zawsze będzie mile widziany, a spotkania będą okazją do przekazywania wiedzy, nieprzeciętnej twórczej energii i zdolności organizatorskich.

Szanowny Panie Profesorze! Dostojny Jubilacie! Drogi Pawle!

Z okazji zakończenia niezwykle intensywnego i owocnego okresu Twojej aktywności zawodowej przyjmij od nas – będących kolejno i równocześnie Twoimi koleżankami i kolegami, współpracownikami, pracownikami i przyjaciółmi – najserdeczniejsze gratulacje, podziękowania i życzenia.

Gratulujemy Ci wspaniałej kariery uniwersyteckiej zrealizowanej na wszystkich polach funkcjonowania i działalności uczelni: znaczącego dorobku dydaktycznego (w tym w roli promotora wielu prac dyplomowych, magisterskich oraz doktorskich), imponującego i cenionego nie tylko w Polsce dorobku naukowo-badawczego wnoszącego wkład w rozwój współczesnej socjologii (nie tylko socjologii wsi i miasta). Winszujemy także sukcesów w rolach pełnionych w systemie organizacji i zarządzania Uniwersytetem Łódzkim (roli kierownika katedry, wielokrotnie wybieranego na to stanowisko dziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, który jest jednym z dwóch największych wydziałów UŁ oraz na stanowisku prorektora naszej uczelni).

32

Dziękujemy Ci Drogi Jubilacie za wszystkie wspólnie spędzone lata: od momentu Twojego przyjścia na staż do Zakładu/Katedry Socjologii Wsi i Miasta kierowanej przez prof. dra hab. Wacława Piotrowskiego, której stałeś się koleżeńskim i sympatycznym członkiem aż do objęcia przez Ciebie kierownictwa tej jednostki. Dziękujemy, że będąc już naszym szefem, dbającym o ciągły rozwój Katedry Socjologii Wsi i Miasta UŁ, wspierałeś równocześnie każdego z nas w jego projektach i dążeniach naukowo-badawczych.

Szanowny Panie Profesorze, Drogi Kolego! Składamy Ci serdeczne życzenia zdrowia oraz zachowania chęci i energii do dalszej aktywności intelektualnej i organizacyjnej. Ponadto liczymy na Twą niezmienną, aktywną obecność w naszym życiu pozazawodowym!

Z wielkim uznaniem i szacunkiem
Koleżanki i Koledzy z Katedry Socjologii Wsi i Miasta

Drogi Pawle, Dostojny Jubilacie,

50 lat aktywnej pracy zawodowej, tak bogatej w różne wydarzenia, osiągnięcia, liczne funkcje, zaszczyty budzi uznanie, podziw i szacunek. Wiem, że Twoja „praca w nauce” nie była przypadkiem, ale realizacją marzeń i zamierzeń podjętych już w czasie studiów. A teraz, po 50 latach, na pewno masz satysfakcję z osiągniętych rezultatów i poczucie spełnienia.

50 lat to także czas koleżeńsko-przyjacielskich relacji, również w środowisku pracy, które pozostaną na zawsze w pamięci. Przywołujemy wspomnienia wielu życzliwych kontaktów i sympatii (bo innych już się raczej nie pamięta), rozmaitych sytuacji, często zabawnych. Pamiętamy też wiele wspaniałych spotkań „naukowo-zabawowych” z naszymi studentami. Jest mi miło, że miałam udział w tej warstwie Twoich relacji.

Gratuluje, Pawle, znaczących osiągnięć naukowych i sądzę, że będziesz kontynuował swoje zainteresowania w tej dziedzinie, czego Ci życzę.

Przesyłam serdeczności i zapewnienia o stałej (ponadpółwiecznej) sympatii.

Elżbieta Psyk-Piotrowska
16 czerwca 2023 roku
Radom